

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdankih, in sicer: vsakotek v petek, zjutranje izdanko opoldne, večerno izdanko pa ob 5. uri popoldne, in stane 2 „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1.50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane paroknine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanko).

Uredništvo in odpravnništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravnništvo.

Ogledi in poslanice

se računajo po peti-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.

Naročnino in oglase jo plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakoletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. peti-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

V znamenju miru.

„Krotak Slovan je, rahel, milo sodi,
Mir, bratstvo oznanja med narodi.“ —
J. Stritar.

Skoro potече 2000 let, odkar se je rodil v Betlehemu v revnem hlevu — Vzveličar sveta, ki je v znamenju miru, sprave in bratovske medsebojne ljubezni zasejal seme svojih vzvišenih nauk med svet, da je ta na temelju njih krenil na povsem druga pota ter se — preobrazil.

Jutri zvečer se bomo zopet spominjali rojstva Odrašenika. Kako prijetno uplivajo na človeško dušo zvoki božičnih zvonov o polnoci, kako dvigajo človeka z zemlje iz puste vsakdanjosti ter ga približujejo nadzemskim vzorom miru in sprave! Po cerkvah pa doni mogočna pesem: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Mir, kako lepa beseda, kako vzvišen pojem! „Mir Vam bodi!“ je propovedoval Vzveličar pred 2000 leti in istotako doni iz njegovih čistih nauk še današnji dan klic po miru: — Mir vam bodi! — Ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil! Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe ljubi! —

Toda, miru ni! Ni nam treba hoditi daleč, pogledajmo kar samo v državo, v kateri živimo, ter pomislimo, kaj vse se je godilo letos v njej, zlasti ob jugu! Sovraštvo se širi med narodi vedno bolj, sovraštvo, napovedujoče boj na življenje in smrt, namesto ljubezni in miru!

In vse to sovraštvo je naperjeno proti — slovanskim narodom! Slovan je krotak, potrpečljiv, ki ljubi mir in spravo, ki hoče ljubiti svojega bližnjega, kakor sam sebe ljubi, ali drugi nočejo živeti z njim v miru, nočejo bratovske ljubezni! In ker je krotak ter potrpečljiv, zato se mu godi tako, kakor se mu godi! Nemci in Italijani mu gospodarijo še vedno, — ali upor proti temu gospodarjenju iz poslednjih časov proti oslabni sovražnike pripraviti ob prevlado.

Doigo je trpel Slovan in še trpi, toda more več trpeti v prihodnosti. Krivice, prizadete mu od tam, od koder je pričakoval pravice, so ga vzdramile iz potrpečljivosti, da stoji danes tu ter zahteva odločno svojo enakopravnost. Nikakega gospodstva noče, tem-

več samo to, kar mu tice: enakopravnost v znamenju miru in sprave! —

Zato pa tak ropot po državi! —

Slovan je na sploh najbolje razumel vzvišene Vzveličarjeve nauke ter se tudi ravna po istih. Mir Vam bodi! Komu ne pride na misel o tej priliki klic prvega Slovana po miru? Mogočnega ruskega carja so pripravile vzvišene Vzveličarjeve besede do tega, da je izdal klic po miru, po razoroženju.

Za to ima prav italijanski list, ki piše:

„Salve torej, veliki Slovan, ki si se pojavil kakor zastavonoša civilizacije! Salve, Slovan, ki si odločil meč, da postaviš svetilnik, kateri naj razsvetljuje svet! Salve, Slovan, ki si pokazal Evropi pravo pot, po pravega gospodarskega razvitka in resničnega kulturnega napredka!“

Ako se uresniči ta tvoj idejal, ne bode se več zemlja pojila s človeško krvjo, in rožljanje orožja, gnenje topov, kletve ranjenih in vsikliki zmagovalcev ne bodo več trgali toliko materinskih sre!

Če se uresniči tvoj idejal, bo ljubezen jedina vez, ki bo spajala narod z narodom; meje bodo le cvetne ograje, preko katerih si bodo narodi podajali roke v medsebojno odusevljenje na potu kulturnega napredka.

Iz vse Evrope, iz vsega sveta se dviga klic: Salve, veliki Slovan!“

Ta klic so s posebnim veseljem pozdravili tudi avstrijski Slovani, ki želé miru med seboj in med celim svetom, kakor tudi pozdravljajo v poslednjem času vršče se približevanje h kroni onega vladarja, ki kliče: Mir Vam bodi! Odkoder prihaja klic, utegne priti tudi upliv, da se klic uresniči na splošni blagor človeštva.

Da se pa napravi mir, da pride sprava med narode v državi pri nas, v to potreba, da činitelji, ki zapriseženi na pravico, so delali s Slovani tako, kakor ne bi smeli, spremene svojo taktiko ter delajo tako, kakor jim kažejo zakoni, ne pa strankarsko mišljenje!

Jutri preleti zopet spomin na Vzveličarja sveta ves svet, njegove nebeske besede: Mir Vam bodi! bodo donele zopet kruženjem zemlje, in tačas naj premišljujejo prizadeti krivčniki o miru, o spravi, da odnehajo v prihodnje

sejati nemir in ovirati spravo! Vsi miroljubni ljudje pa naj se veselé lepega Božičnega večera! Želimo ga jim iz srea, posebej pa še našim p. n. čitateljem voščimo vesele Božične praznike! —

Pred zasedanjem deželnega zbora.

Tudi deželni zbor goriški je sklican na dan 28. t. m. — Marsikdo je gotovo radoveden, kakó bo, ali se udeležijo tudi slovenski poslanci itd.

Toda reč je jasna! V člankih o naši abstinenci smo pojasnili to vprašanje od vseh možnih strani: o vzrokih abstinence in o tem, kedaj poslanci zopet pojdejo v deželni zbor. Kar smo povedali, to je prišlo, to velja, ker nekaj drugega sploh ni mogoče.

Kakó stoji torej danes ta reč? Evo: Abstinenca je danes še vedno ista, kakor je bila. Ako pa bomo videli slovenske poslance 28. t. m. v prvi seji, tedaj bo to znamenje, da se je položaj premenil. Kakó in v koliko se je premenil položaj v deželi, o tem morda ne pride nič pozitivnega v javnost, no sledila bi dejanja, ki bi govorila sama dovolj jasno. Ako pa poslanci ne pojdejo v deželni zbor, tedaj bo to nepobiten dokaz, da je ostalo vse pri starem, da so Italijani v varnem okrilju visoke vlade nepristopni za vsako še tako opravičeno zahtevo Slovencev, da torej slovenski poslanci nimajo ničesa iskati v deželnem zboru. Prav žalostno bi bilo, ako bi tudi letos doživeli tolik škandal, ki bi dokazoval vsemu svetu prav jasno in glasno, da visoka vlada se prav čisto in golo nič ne ozira na dvetretjinsko slovensko večino, dočim koklja in božka italijansko manjšino, in to vkljub temu, da na Dunaju vlada prav pridno izkorišča tudi vse glasove Slovencev in Hrvatov, dočim so Lahli večinoma proti nji. Ako nam pa vlada tudi res zopet priloži tako zausuico, — nas Slovencev vsled tega ne bo konec, pač pa nam bo le novo vspodbudilo, da poj-

demo še stanovitneje po poti, katero smo že nastopili, namreč: „Pomagajmo si sami — in pomagaj nam bo Bog!“ Že doslej prodira čedalje bolj načelo: „Zaupajmo le v svojo moč in božjo in vseslovansko pripomoč!“ — poslej bi se to načelo še okrepilo med nami.

Toda upoštevati je še elementarne sile slovenskega naroda, ki lahko izbruhnejo in naženejo vse škodljivce iz dežele; zato verujemo, da dosedanjih odnošajev bo moralo biti čim prej konec. Potem pojdejo tudi naši poslanci v deželni zbor in bodo ondi delovali v prid svojemu narodu, popravljaje dosedanje pogoške in zamudne onih, ki so zlorabljali ugoden položaj v neplemenite, kazni vredne namene.

Ako pa naši poslanci pojdejo v deželni zbor, tedaj naj „Slov. Narod“ kratko nikar ne jubila, češ, saj sem pisal že 24. novembra l. 1898., da: „Čez leto dnij ne bodo slovenski poslanci več v abstinenci, ampak pojdejo v deželni zbor . . . in takrat se bo šele videlo, je-li spadal „Narod“ mej tiste resne liste, ki so vredni upoštevavanja . . . itd.“ Ropotci v „Slov. Narodu“ kratko nikar niso vplivali ne na poslance in ne na volilce; kar se zgodi, bi se zgodilo do pike enako tudi brez črke v „Narodu“. Dopisi iz učiteljskih krogov proti abstinenci so pa itak dijametralno nasprotni resničnemu razmerju učiteljskega vprašanja z deželnim zborom; ako bi poslanci poslušali take glasove, bi učiteljstvu le škodovali. Da so poslanci zastopali edino pravo stališče in da niso spali niti takrat, ko so nekateri brezobrazneži najdrzneje udrihali po njih, to se morda kmalu pokaže. Ako i.e., ne bo krivda na slovenski strani.

In s tem končujemo. Kdor zna čitati tudi med vrstami, naj čita la članek še enkrat.

„Piccolo“, „Corriere“ in drugi listi so prinesli senzacionalno novico, da v prihodnjem zasedanju pride na vrsto

zen, toda predla je dalje ter bila prepričana, da bo konec takšen, kakorsén je napovedala.

In tako je nastala zemlja — s početka siva gruda, obešena v prostranstvu, na to so narastle na njej gore, izdolble se doline, a iz megel se je žilo morje. In evo, nad njegovim obrežjem se je jelo nekaj gibati ter dvigati svoje hvaležne roke k solcu — viru in začetku vsega bitstva. Bil je to prvi človek. Od začudenja je padlo izidi vreteno iz rok. Kajti krasno je bilo to novo bitje in okrog njega so se pojavljale v naravi ptice, živali, golazen in mrčes.

Nekaj časa ta človek ni poznal, kaj je žalost. In med gromom je izis zaslišala prezirljiv smeh, a od solca so doletele k njej besede:

„To je bitje popolnoma srečno. A vstvaril sem ga sam, brez tvoje pomoči.“

Tako se jej je rogal Oziris. Toda ona je pobrala vreteno ter predla dalje.

Ako je bil Oziris mogočen, je bila ona potrpečljiva; ako je on znalstvarjati, je ona znala čakati.

Torej je tudi čakala, vedoča, da sam dar življenja še ne zadošča, da bi napravil človeka srečnega. In v resnici! Kmalu je božja soproga zagledala v njem spremembo.

Človek je postal turoben. Neprestano je sedel nad obrežjem ter le redko kedaj

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristovskih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE

Poslov. Podravski.

(Drugi zvezek).

(Dalje).

SEDMA KNJIGA.

„Razgrni svoj plašč po pesku, tukaj-le“, je dejala „in sedaj sedem, evo tako, ter se oprem ob hrbet velbloda, in ti povem pravljico, ki je pripeljala po Nilu v Aleksandrijo.“

„A kaj pa naj storim jaz?“ vpraša, izpolnivši njeno povelje. „Niso mi znani običaji Aleksandrije. Ali tam stojé ali sedé poslušajo take pravljice?“

„Poslušalci tam delajo, kakor se jim ljubi“, odvrne ona s čarobnim smehom.

Ne vprašaje jo dalje, leže k njenim nogam ter si ovije njeno roko okrog vratu.

„Pripravljen sem poslušati“, reče.

Ona jame pripovedovati svojo pripovedbo:

Kako je lepota prišla na zemljo.

„Pred vsem drugim treba ti je vedeti, da Izis je bila in je še zmerom najlepša med boginjami, a Oziris, njen mož, dasiravno moder in mogočen, je bil radi nje večkrat lju-

bosumen, kajti v ljubezni so čela bogovi podobni ljudem.

Palata Izide je bila vsa iz srebra, hi stala je na najvišji gori Meseca, v zalasu sreč Solnce, poleg vrele večne svetlobe. Oziris pa je imel palačo iz zlata, ki se je tako bliščala, da je ni moglo gledati človeško oko. In pogostoma ga je obiskovala tam njegova božja soproga.

Nekega dne, je Izis sedela z njim na strehi te sijajne palače, pogledala pred se in evo, daleč, tam na skrajnem koncu sveta zagledala Indra, načelnjotega svojim bojevnikom, ki so vsi sedeli na orlih. In vračal se je ta prijatelj vseh stvari — tako so Indra imenovali — vračal iz zmagovalnega pohoda na Raskate, a med njegovim spremstvom se je nahajal junak Rama ter Sita, njegova nevesta, ki je za Izido najlepša.

In Ozirisova soproga je vstala ter snevši s sebe pas iz zvezd, s katerim je bila prepasana, pomignila z njim na Sito, prijazno jo pozdravlja.

Toda v tem hipu je med zmagovalno tropo in božjanstvenim parom na strehi padlo nekaj sencí temne noči podobnega, vendar to ni bila noč, marveč grozno naježene obrvi Ozirisove.

A uprav poprej se je razgovarjal on z njo o stvarih, o kakoršnih samo bogovi moder govorili in v svojih mislih sta premišlje-

vala velike stvari, in ko je ona pomignila na Sito, je on slutil, da je tako pozdravljala Indra — ter se silno razsrdil.

„Proč izpred mojega obličja!“ je zaklical. „Ne potrebujem tvoje pomoči. Jaz sam dovršim delo.“

Tudi ona je vstala.

„Srečno, gospod!“ je dejala. „Vem, da me kmalu pokličeš, kajti brez moje pomoči ne premoreš vstvariti povsem srečnega bitja, niti sam brez mene ne boš srečen.“

Zasmejala se je, vedoča, da se uresniči to njene besede.

„Prepričano se“, zakliče Oziris z veliko jezo.

In Izis se je vrnila v svojo srebrno palačo, sedla na strehi za kolovrat, ter jela presti.

A Oziris pa je med tem jel stvarjati in delal je tako glasno, kakor bi se vsi kamni v vseh mlinskih bogov ob enem obračali in od tega ropota so se kot pleve sipale zvezde. Dasiravno je dohajal Izidi na ušesa ta odmev, je vendar ona predla dalje.

Kmalu je v prostranstvu poleg Solnce nastalo nekuj sličnega prašnati glivi, ki je rastlo, rastlo, ter postalo tako veliko kakor mesec in ga povsem zatemnilo, razun mesta, ki ga je osvetljevala Izis. Takrat je spoznala boginja, da Oziris vstvarja nov svet in spoznala je tudi, kako je bil njen soprog je-

deželni šolski zalog, za kateri da bo glasoval tudi nadškof, vsled česar da bo le Gorica doprinasla 40.000 gl. za slovenske šole v hribih itd. Pravijo tudi, da so izvedeli to novico iz povsem zanesljivih virov in da je vsled tega razburjenje po Gorici veliko.

«Die Botschaft hör' ich wohl, allein mir fehlt der Glaube!», moremo reči tudi v tem pogledu. Res je, taka novica je razširjena po Gorici, tudi v vodilnih laških krogih so že bila posvetovanja, kaj storiti, da se kaj takega ne zgodi. Opozorjeni so torej še pravočasno na «nevarnost» — in brezdomno se ji bodo znali ubraniti. In če «vse vrvi popokajo», jim prihiti v zadnji sili na pomoč stari «angelj varuh», znani «slovenski» župan — in «Avstrija» bo rešena! Punctum!

DOPISI.

Iz šempaske občine dne 21. decembra. C. kr. poštni urad v Šempasu kliče v 101. št. «Soča» na pomoč § 19. tisk. zakona, da bi v svojem dolgem popravku oprl nerednosti, ki so navedeni v dopisu «Iz šempaske občine» v 100 št. «Soča» ter pozivlja dopisnika, naj že v prihodnjem iztisu «Soča» prekliče svoje predrzno obrekovanje, ako neče pred sodnikom odgovarjati.

Temu pozivu se dopisnik odzivila s temi vrsticami in opaža, da nima kaj preklicati, pač pa je pripravljen, stopiti z dokazi pred sodnika, kjer dodá lahko tudi «dodatek».

Za sedaj naj navedem le eden dokaz: «Soča» od dne 6. decembra t. l. je dobil neki naročnik v Oseku isti dan, t. j. 6. decembra zvečer. Tudi «Soča», naslovljena na «Bralno društvo» v Oseku, nosi na pečatu šempaske pošte dan 6. dec. 1898., a donešena je bila bralnemu društvu se-le 8. decembra v večer, toraj cela 2 dni pozneje, nego je došla na pošto v Šempas.

Druge dokaze, ako bode potreba, pozneje.

Opomba uredništva: Ta dopis priobtnjemo kot odgovor na poziv g. Savellija, z izrecno pripomnjo, da mi v tej reči odklanjamo vsako odgovornost, katero pripuščamo strankama.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Veleč. gospod Josip Tomšič, dosedanji župnik v Pomjanu, je imenovan župnikom v Dekanih.

Prefektom v malem semenišču je imenovan preč. g. Ivar Setničar. V bogoslovnici bo podučeval koralno petje; opravljal bo tudi božjo službo pri sv. Antonu.

Namesto novoletnih voščil ki pobe-rejo mnogo časa za pisanje in denarja za pošto, se ljudje v novem času odkupujejo v dobrodelne svrhe. Tudi mestni župan goriski je izdal tak oklic. — Mi Slovenci imamo svoje potrebe, za katere moramo skrbeti sami! — Rodoljubi: opustite nepotrebno in drago etiketo in nadomestite jo z dobrodelnostjo. — Imenik takih,

ki se oglašé z odkupilom, priobčimo prihodnji teden.

Dnevni red t. seje deželnega zbora od 28. dec. 1898. ob 11. uri popoldne. I. Poročilo dež. odbora o začasnem pobiranju deželnih doklad za l. 1899. II. Imenovanje enega uda v prizivno komisijo za odmero osebne dohodarine namesto gosp. M. Perco. III. Imenovanje enega uda za odmero obrtnega davka namesto gosp. Antona Muha.

Božičnica. — Po zadnjem razkazu so darovali za «Božičnico»: Gor. zastavljalnica «M. d. P.» v Gorici 200 K, dr. Franko 20 K, prof. Ivancič 20 K, dr. odvetnik v Gorici 10 K, Anton Breščak trgovec 10 K, dr. Kerševani 5 K, dr. Nikolaj Tonkli 4 K, dr. Jos. vitez Tonkli 2 K in Jos. Kavčič c. kr. bilježnik 4 K. — Skupaj 275 K. — Gospa Drufovka usnja za 15 parov, L. Scaletari 5 kg usnja, Andrej Jakl iz Rupe daroval zavoj usnja. — Trgovca s knjigami Likar in Jerelčič mnogo školskih pisank, peres, svinčnikov itd. — Gospa Goljevščekova zavoj tkanine in robcev, Potacki suknene čevlje, čevljkov, zapestnic, ovratnic, rokavic, nogavic in torbic. — Gospa dr. Rojica, Karol Drašček in Gril Jak. darovali vsak po 200 finih, lepih kolačev. — Bog povrni. — Danes popoldne bode «Božičnica», pri kateri se obdarujejo otroci 3 otroških vrtec in drugih razredov ljudske šole v «Šolskem domu» in v ulici Barzellini.

Šolsko vodstvo sestraz. društva «Šolski dom». V Gorici, 23. decembra 1898.

Josip Hrovatin, sol. vt.

Protestni shod v Gorici pro hrvatskemu gimnaziju v Pazinu? — «Utinella» pripoveduje v svoji zadnji «dvojni» številki, da v torek so šli trije člani društva «Gioventù friulana» k vit. dr. Pajerju, kot načelniku društva «Unione politica», poprosili ga, da bi imenovano zadnje društvo sklicalo shod, na katerem bi se protestovalo proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Kakor pravi «Sentinella», je deputacij vit. Pajer vsprejel prijazno ter obljubil, zadostiti opravičeni zahtevi «Gioventù friulane»; vprašati mora le še ostale člane ravnateljstva.

Tako utegnemo imeti v «laški» Gorici tudi shod? No, pa naj bo, da si dr. Pajer sleče še zaslug ter da dobi merda še odkod kako odlikovanje!!

Se hočete jeziti? Čemu!

Le pustite, naj kričijo,
Naj razsajajo, norijo...
Le pustite, saj boje se,
Ker že mrzlica jih trese...
Le pustite, naj norijo
V žolci svojem se vtopijo...

Kako so dosledni. — Goriski Italijani so protestovali po svojih listih proti temu, kakor, ja bi se naši slovenski župani utikali v reči goriskega mesta gledé na znani protest proti postopanju c. kr. politične oblasti dne 2. decembra v «Šolskem domu». Vpili so, kako pridejo slovenski župani do tega, v imenu mesta Gorice dajati proteste med svet, čes, kaj njih briga Gorica, itd.

V takem besedičenju laških mogotcev tiči zopet nekaj zavijanja. Župani niso protestovali v imenu Gorice, temveč le v imenu svojih občin proti postopanju tukajšnje pol. oblasti v «Šolskem domu», kateri je sezidan v veliki meri s pomočjo istih, ki hočejo tudi skrbeti po svojih delih za vzdrževanje «Sol. D.» Torej popolnoma prav! Če se godi krivica proti «Sol. domu», je pač umevno, da se oglasijo naši prizadeti župani s protestom, ker se zajedno tudi njim godi krivica! Da pa je bil shod v Gorici, je umevno, ker je središče dežele, in imamo več pravice do nje kot Italijani!

kam se je mudilo teči v morje, a morje se je z jedne strani na drugo prevračalo na svoji peščeni postelji ter tvorilo valove, oblajaje s peno obrežje, nad njim pa so, kakor ladje brez krmila, jadral oblaki.

In človek je znova poskočil s tal ter bil vesel kakor otrok.

«Glej!» je zaklical Oziris svoji soprogi, «glej, kako si pomagam brez tebe.»

Izis je pobrala vreteno ter odvrnila mirno:

«Iznajdba je povsem dobra, toda naj si bi bil še boljše, ne bo zadoščevala za dolgo.»

Istina. Prikazen gibanja v naravi je kmalu postala za človeka navadna stvar. Letanje tic, šum vodá, pljusk morskih valov ni ga več zanimalo. Znova je postal otožen.

In Izis si je rekla:

«Revna stvar! Še bolj nesrečna je, nego poprej.»

Oziris, zaslišavši te besede, je z gromom svojega tvorilnega dela znova potresel svet; samo solnce ni strepetalo od njega.

Izis je pogledala navzdol, toda na zlati ni zapazila nikake spremembe, in ko se je nasmešnila, misleča da je ostalo delo njegovega moža brezvspešno, je zagledala, kako je človek vstal ter jel poslušati, lice se mu je razjasnilo in od veselja je zaploskal z rokami.

Čemu? Kaj jih briga Gorica? Tako so vpili prijatelji lahončki! Ako še sploh morete misliti dosledno, prevdarite, kaj pa Vas briga hrvatski Pazin v Istri, da celo mestno starasništvo protestuje proti hrvatskemu gimnaziju v hrvatskem Pazinu, kateri je «laški», ker prebiva peščica Lahov v njem!! Kaj Vas briga, če se v Pazinu ustanovi slovenski gimnazij? — Taki protesti so smešni, in ker se istim vidi na prvi hip, da jih narekuje le narodno sovraštvo, ker so brez vsake tehtne podlage, tudi ne morejo imeti vspehov v onem smislu, v katerem so podani....

Chi sono i «Gaurer»? — «Karjola» je razgrela priloga v zadnji številki «Soče» tako, da je že zvečer istega dne stresla svojo jezo. Pod zgorenjim zaglavjem pripoveduje, da smo v prilogi prinesli Blaževu interpelacijo tudi v nemškem jeziku ter smo k iste napisali komentar «pure in tedesco». Potem pripoveduje po naših izjavanjih, zakaj smo zidali Slovenci «Šolski dom», v Gorici ter citira iz jednega našega stavka besede: «Mit ihren bekanten Gaurerien», potem pa prihaja na vprašanje: «Chi sono i Gaurer? Slovenci, ki so v Devinu poškodovali šolo «Lege», ali Italijani, ki «rispettarono» v Gorici «Šolski dom»? Skončuje: Odgovor ni težak. — «Karjola»? Odgovor res ni težak! — V Devinu je bil na čelu izgrajnikom oni Boltar, ki je poznat kot nič vreden človek, katerega pa vendar so na obravnavi Italijani hoteli izkoristiti na vsak način proti županu Plasu!! Ničvrednih ljudi se dobi v vsakem narodu: z zadoščenjem pa moramo ob tej priliki konstatovati, da jih je primeroma med Slovenci še najmanj. Kaj imajo še le drugi narodi ničvrednežev, barab, «gaurerjev», in italijanski narod šteje med svoje sinove celo take ljudi, ki so še vse kaj drugega kot «gaurerji», take «ljudi», ki so vseobni izvržek človeštva; niti besed nimamo, da bi jih prav označili! Spomnite se na Genova itd., itd., itd. — in infinitum.

Na to stran dosti!

Poglejmo, kako respektujejo Italijani v Gorici «Šolski dom»? Laske lopovštine so vzročile ono, kar se je godilo v «Šolskem domu» dne 2. decembra! Laske nade-polna mladenka pa je metala kamenje v «Šolski dom» in se veselila s ploskanjem, da je dobro zadela. Pomislite malo, prijatelji okoli «Karjole», prevdarite, kaj se je godilo v Devinu, kjer se je storilo od strani nižjih slojev nekaj neznatne poškodbe na nepotrebnem poslopju «Lege», pa k temu dejstvu primerjajte dejanje svoje mladenke — izvoljenke, ki hoče biti «izobražena», potem pa se vprašajte: Chi sono i «Gaurer»??

«Corriere» prestrašen. — Cesar mi v uvodnem članku nismo hoteli odkrito povedati — je dopolnil zadnji «Corriere», ki nam je došel, ko je bil naš članek že postavljen. «Corriere» pripoveduje iz najzanesljivejšega vira z Dunaja, da vlada se je vdala slovenskim poslan-cem in da bo podpirala ustanovitev deželnega šolskega sveta. Ako pa je tako, tedaj mora biti že dognan dogovor z nadškofom, ki bo glasoval, in z dežel-nim glavarjem, ki bo glasovanje vodil. O nadškofu sicer upa, da ne bo glasoval za «toliko nesrečo» na Italijane, vendar ne more reči nič gotovega. Deželnega glavarja grofa Franca Coronija pa povzdiguje v devalo nebo in je prepričan, da odstopi raje nego bi vodil takó strašno gla-sovanje.

Isto misel smo povedali «sub rosa» tudi mi v uvodnem članku. Tudi mi smo prepričani, da Nj. Vзвишенost grof Franc Coronini raje napravi največje veselje — dr. Pajerju, ki že dolgo let zamuja zduhuje

po njegovem sedežu, nego da bi zapustil svoje ljubljenske Italijane. On — slovenski župan, davkoplačevalec v slovenski deželi bo varoval koristi Gorice!

O abstineni deželnih poslancev in o učiteljskem gmotnem vprašanju na Goriskem se je v poslednjem času mnogo govorilo in veliko pisalo. Sedaj, ko se bliza zopet zasedanje dež. zbora, naj navedemo nekaj odstavkov o teh rečeh iz drugih listov. Tako n. pr. skončuje predzadnji «Primorski List»:

«In teh (namreč dopisov) je bilo žal v «Narodu» prav veliko, ki so na nečuten način napadali poslance v veselje vlade in nasprotné klike. Mi svetujemo gg. učiteljem, naj stvarno in mirno razpravljajo o svojih težnjah, opuste pa tako pisavo, kakršna je bila dosedanja, ker le škoduje slovenski stvari. O vzrokih abstinenec in namenih slovenskih poslancev je obširno razpravljala «Soča», kateri stvarno z ozirom na položaj v deželi ne moremo prigovarjati.»

V «Slovenskem Listu» smo čitali 10. t. m. med drugim:

«Da se dobi pri takih odnosajih slovenski list (t. j. «Slov. Narod»), kateri zavratno napada slovenske poslance ter jih podi brezpogojno v zbornico, da si je bil od avtoritativne stvari poučen o naših razmerah, — tako postopanje je jedino svoje vrste. Izgovor, da zastopa pravično stvar goriskih učiteljev, je paš piskav, kar smo že dokazali. Slovenski poslanci so mudi vedno pred očmi opravičene želje gg. učiteljev glede na zboljšanje njihovega gmotnega stanja, a kako priti do tega smotra, tega prasanja niso mogli do sedaj razvozlati, in po tolikih napadih in dopisih in po tolikem kriklu so dandanes tam, kjer so bili v tej zadevi prej. Označeni list jim ni še pokazal ni poti, niti stezice, po kateri bi prisli do povisjanja učiteljskih plač, če bi se hoteli tudi brezpogojno vrniti v deželni zbor.»

«Domovina» pa je prinesla kaj simpatički pisan uvodni članek g. dr. Gulina, katerega konec se glasi:

«Goriski poslanci, ki ne vidijo v ničemer več od pomoči za odpravo neznošnega gospodarsko političnega položaja Slovencev na goriskem, — oprijeli so se in drže se še z vso opravičenostjo edinega sredstva abstinenec, dobro vedoč, da mora počiti, — na slabše ne, ker slabše biti ne more!»

V takem odločnem trenutku usiljuje se z vnanim vplivom iz naše stolice goriskim poslancem rešitev učiteljskega prasanja! O ironija!! Ne vemo, komu to pripisati, — ali preziranju naših gospodarsko političnih razmer na Goriskem in zlobnosti ali pa popolnemu nepoznanju istih in brezpotrebneemu vtikanju. Ravno sedaj, v tem odločnem trenutku, ko se narod zaveda z abstinenco svojih poslancev ogromnih žrtev, katere je doprinesel na svojo škodo laški brezobzirnost in neskončni požreznosti, — naj se opusti edino sredstvo proti nezmernim zahtevam naših nasprotnikov in krivičnemu postopanju vladnih krogov ter naj se reši učiteljsko prasanje z vstopom poslancev v deželni zbor!

Pereče je res učiteljsko prasanje na Goriskem, in pripoznati moramo, da je gmotno na boljem navadni dninar od učitelja; mi smo se tudi zanimali za njuno rešitev istega. Ali zakaj se zahteva to ravno sedaj v kritičnem položaju, ko se gre na prem mestu za pravično rešitev narodnega gospodarstva v deželi in premembo vladnega sistema?

Res je, da je učiteljstvo eden prvih faktorjev, od katerih prihaja ljudstvu narodna vzgoja in zaveda, — da že zaradi tega moramo podpirati in skrbeti za to, da se njega gmotno stanje zboljša. Ali zbira sredstev v dosego tega je vsled načina, kako naj se reši

cvetju rože do hrupa penastih valov ni bilo zanj ničesa novega.

In vsedel se je znova nad reko, se dolgočasil in žalostil, da je postal naposled povsem otrpel.

Takrat je Izis pomilovalno rekla:

«Moj gospod, tvoja stvar umira.»

Njen soprog je tudi videl to, toda molčal je — ker ni bil več zmožen, še kaj vstvariti.

«Ali jo smem rešiti?» je vprašala.

Oziris je bil preponosen, da bi bil odgovoril na to.

Toda Izis, ne povprašujoca dalje, je zamotala skupaj svojo svetlo prejo ter jo vrgla na zemljo človeku k nogam. Sprebudil se je iz otrplosti, dvignil oči in — pred njim je stala ženska, prva ženska na zemlji, ter stegnila proti njemu roko. On je veselo vstal, jo radostno objel in odslej nikdar več ni bil žalosten, marveč vedno vesel in srečen.

In tako je, o Hurov sin, prišla lepota na zemljo.»

Iras je umolknila.

«To je zala pripovedka», reče Juda, ter polna globokih mislij, toda nisi je še končala. Kaj je potem storil Oziris?»

(Dolje v prilogi).

Zares se je človek seznanil s vsemi glasovi brez izjeme. Od brenčanja čebel na

Trgovina z jedilnim blagom
G. F. Resberg v Gorici,
 v Kapucinski ulici št. 11
 ter podružnici na Kornu šte. 2
 priporoča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — maslo — poper — sveže —
 olje — škrob — ječmen — kavico prinese — moko —
 — gris — drobne in debele otrobe — turčijo — zob —
 — sol — moko za pitje — kis — žveplo — cement —
 bakreni vitriol itd. 3 20 54

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo
 ter pristnega črnega in belega vina.

Anton Potatzky v Gorici.
 Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirmberškega in drobnega
 blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Svetinilce. — Rožni venči. — Mašne
 knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
 krojačarje, prodajalce po sejnih in trgih
 ter na deželi. 2 35 35

Nova čevljarska
 prodajalnica in delavnica
Janeza Ušaj
 na Travniku šte. 9
 v Gorici.

Priporoča obuvala iz lastne delavnice
 za moške in ženske bodisi za odrasle ali
 otroke. Izdeluje in popravlja se po jako nizkih
 cenah!

Združene opekarne
Bilje-Bukovica
 (pošta Bilje pri Gorici)

imajo veliko zalogo vsakovrst-
 nega opekarniškega materijala
 po sledečih zmernih cenah:

Navadna stavbna opeka št. 2
 po 9 gld. tisoč.

Opeka št. 3 in 4 po 8 gld. tisoč.

Strešnike (korce) po 11 gld. tisoč.

SAUNIG & DEKLEVA
 V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica
 in
 edina mehanična
 popravilnica
 šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se na-
 haja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čev-
 ljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje
 se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške**
 in **samokrese.**

Prave in edine želodčne kapljice,
 (Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh
 kapljic je nepre-
 kosljiva. — Te ka-
 pljice **uredijo redno**
prebavljanje, če se
 jih dvakrat na dan
 po jedno žličico
 popije. **Okrepé po-**
Sv. Anton Padov. kvarjeni želodec,
stori, da zgine v kratkem času
omotica in života lenost (mrtvost).
 Te kapljice tudi stori, da človek
 raji je. — 4

Cena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih le-
 karnah na svetu. Za naročitve
 in pošiljave pa jedino le v le-
 karni

Cristofolletti v Gorici.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
 (nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu
 svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsako-
 vrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrob-
 nih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno svečo itd.,
 vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje
 točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo
 (S. el.) tiskarno 3rk na perilo. (P. el.)

Ivan Premrou
 trgovec z jedilnim blagom
 v ulici Parcar šte. 10 (v Podturnu)
 v Gorici.

Priporoča se p. n. slovenskemu ob-
 činstvu v Gorici in z dežele.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

Valentin Ferjančič, sedlar in jermenar
 v Gorici
 v V. tni ulici v h. g. grofa Thurna
 (nasproti odkritemu trgu)

naznanja slav. občinstvu,
 da kot
 sedlarski in
 jermenarski obrtnik
 v Gorici

izdeluje vsakovrstne konjske vprege in oprave bodisi za elegantno in težko vožnjo kakor
 tudi priproste vprege, katere so v rabi pri gosp. kmetovalcih v okolici in vsej deželi;
 prodaja in izdeluje vsakovrstne priproste in elegantne jahalne priprave za mešanstvo
 in uniformo. Ima zbirko potovalnih priprav, namreč kovčegov, torbič; vseh
 potrebščin za pse; biče itd. — Sprejema vsako naročilo in popravilo od najpriprostej-
 šega in najfinjšega. — V svoji zalogi ima vse v to stroko spadajoče izdelke, da lahko
 postreže z vsim bodisi kmeta kakor tudi gospoda, po najzmernejši ceni točno in z vso
 natančnostjo. — Ker se čuje glas med občinstvom, da moja delavnica izgleda prede-
 lantno, da bi postregla priprostejša kmetu, zagotavljam slednje, da sem pripravljen
 vsak čas postreči vsakega, ne glede na stan, najljubše in pošteno, tako, da vsak
 odjemalec zadovoljen zapusti mojo delavnico, kar me bo najbolj priporočalo.

Dobi
 se
 povsod

Kalodont

priporočano
 najbolje sred-
 stvo za čišče-
 nje zob.

Vse stroje za poljedelstvo. Vlovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Susilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti
 peronospori, poblijani sestav
 Vermorel. 36 20-15

Mlatilnice, mlinci za žito,
 stiskalnice (preše) za vino in
 sadje različnih sestav. (Te stiska-
 lnice imajo skoro ono tlačilno moč
 kakor hidravlične vodovodne preše).

Slamoreznice jako lahke
 za goniti in po zelo zmernih
 cenah. Stiskalnice, za seno in
 slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne
 poljedelske stroje prodaja v najboljši
 izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju
 II/2 Praterstrasse 49.
 Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati! — Zastopniki se jo išče

ZAHVALE.

Spoštovani gospod!
 Zahvaljujem Vas, da ste
 mi poslali tako izvrsten lek
 proti kašlju in bolim v prsih.
 Porabil sem 1 steklenico trpotčev-
 tega soka, pa mi je skoro pre-
 šel kašelj in bol v prsih. Po-
 šljite mi še 3 steklenice Vašega
 izvrstnega trpotčevega soka
 in poleg tega tudi 2 zavitka
 čaja proti kašlju.
 V Divači, 19. oktobra 1897.
 Z velespoštovanjem
 Vam zahvalni
JAKOB SUPPAN

Trpotčev sok (Spitzwe-
 gerich-Saft), ki tako izvrstno
 deluje proti kašlju, bolim v prsih,
 težkemu dihanju ter je tudi za
 zastarele bolezni, se dobiva ve-
 dno svež v lekarni k Zrinjske-
 mu, II. Brodjočin, Za-
 greb, Zrinjski trg št. 20.

Vsakdo naj pazi na
 varstveno znamko, ker sa-
 mo oni trpotčev sok je iz
 moje lekarni ki ima na
 škatlici sliko Nikole Šubi-
 ča Zrinjskega, bana
 hrvaškega.

Cena škatlici trpotčev-
 tega soka s točnim navo-
 dilom je 85 novčev.

Poleg trpotčevega soka
 je dobro tuji gorski čaj
 proti kašlju rabiti.

Cena jednega zavitka
 gorskega čaja proti kašlju s
 točnim navodilom je 35 nč.

Jedno in drugo se
 pošlje vsaki dan proti po-
 štnemu povzetju. Kdor po-
 šlje denar naprej, naj pri-
 računi za tovarni list in
 zabojček 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
 II. BRODJOVIN
 Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo
 5 gld. ali več, se po-
 šljajo franko.

Genjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem
 navedil od Vas eno steklenico
 krepilnih švedskih kapljic;
 te so me in mojim znan-
 cem tako dobro storile, da
 moram Vas na tem dobrem
 leku najtopleje zahvaliti. Iz-
 volite mi za moje znanje še
 3 steklenice po 80 novč. s
 poštnim povzetjem poslati.

Medruš, dne 26. maja 1898.
 Spoštovanjem
VID ZANIČ

Prave krepilne švedske
 kapljice delujejo izvrstno proti
 vsem žlednim bolim, poprav-
 ljajo prebavo, čistijo kri, jačijo
 želodec. Od teh kapljic se iz-
 gubi vse boli žleda in črev,
 dobi se pa dober tek.

Treba je paziti na varstveno
 znamko, ter samo one krepilne
 švedske kapljice so iz moje
 lekarni, ki imajo na steklenici
 sliko Nikole Šubiča Zrinjskega,
 bana hrvaškega.

Cena jedne steklenice kre-
 pilnih švedskih kapljic s točnim
 navodilom stane 80 novč.

Pošilja se vsaki dan proti
 poštnemu povzetju.

Kdor pošlje denar naprej,
 naj priračuna za tovarni list in
 zavitek 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
 II. BRODJOVIN
 Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Visoko spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri me-
 sece radi trganja in bolečin po
 kosteh. Ko je začela uporabljati
 Vaše „mazilo proti bolim po
 kosteh“, je vstala že po 3 dni,
 in današnji dan, hvala Bogu,
 hodi. Zahvaljujoč Vas na tem
 izrednem mazilu, ostajam

Vam pokorni
BARTOL LISIČKI
 V Strmen pri Stabi, 22. aprila 1898.

Mazilo proti kosteboli
 (Fluid), je jako dobro le-
 čilo proti trganju in po-
 kanju po kosteh, revma-
 tizmu, bolečinam v križu,
 proti prehlajenju, pri pre-
 pihu itd. Mazilo okrepé
 izmučene žile, ter krepí
 starejše ljudi, ki trpe na
 slabosti nog.

Vsak zavitek mora
 imeti varstveno znamko, t.
 j. sliko Nikole Šubiča
 Zrinjskega, bana hrva-
 škega, ker samo tako je
 mazilo iz moje lekarni, ka-
 tero tako varstveno znamko
 nosi na zavitku.

Cena jednemu zavitku
 tega mazila je 75 kr.

Razpošilja se vsaki dan
 proti poštnemu povz. „u.“

Kdor pošlje denar na-
 prej, naj za tovarni list in
 zavitek priračuni 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
 II. BRODJOVIN
 Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Svoji k svojim!
 Priporočam veleslavnemu občinstvu v
 Gorici in z dežele svojo-lepo urejeno

brivnico

na Travniku šte. 21, zraven Paternolijeve
 knjigarne in loterije.

Obljubuje točno in hitro postrežbo, se
 toplo priporočam udani

68-45 **Anton Pucelj.**

OGLAS.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po
 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih go-
 ristiških izdelovalnicah utež otvoril

v Semeniški ulici šte. 8

lastno zalogo z izdelovalnico tehnic razno-
 vrstnih sistemov in višine, v kateri izvršujem
 vsa naročila, ki spadajo v to stroko, kar naj-
 hitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem
 delu more dati slavno županstvo v St. Andrežu, kjer
 sem izdelal občinsko tehniko.

Prevezam v mehanično popravilo vsakovrstne
 uteže, kolesa, šivalne stroje in šivne reči.

Imam glavno zalogo koles prvih ameri-
 kaniških sistemov, katera so priporočena naj-
 boljše. — Vedno pripravljen na izvršitev se belež
 udani

KAROL KOMEL,
 v Semeniški ulici številka 8.

20-18

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetnjo
 Na Lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetnjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ-A,
 v Pragi na Smihovu
 (Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.
 se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju
 soškolskih in šolskih telovadnic

po n. ovejših priporočanih in praktičnih sestavih.
 ta dokaz je na razpolago mnogo priporoč-
 nih spisal domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Gene zelo zmerno, plačuje
 se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Geniki, proračuni in načrti za popolne telo-
 vadnice pošilja na zahtevo brezplačno in pošte-
 prosto. 80, 52 41

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

**Trpetč na plućah, v grlu,
 na duhu in trakealni!**

Kdor se hoče iznebiti enkrat za vselej
 plućnih ali trakealnih bolezni tudi zasta-
 relih, boleznih na duhu, katere se
 dozdevajo neozdravljive, naj uporablja
čaj za bolne na plućah in v grlu
A. Wolffsky. Tisočere zahvalnice jamčijo
 pristnost tega čaja. Zavoj, kateri zado-
 stuje dva dni stane 75 kr. Zvezki gratis.
 Pristnega dobiva se edino pri tvrdki
A. Wolffsky, Berlin, št. 37.
 26 19 251 8.

Tovarna tamburic
J. Stjepušin
 SISAK
 (Hrvatska)

Na zahtevo
 pošilja
 vsakomur
 brezplačno
 ilustrirane
 cenike.

Usojam si slavnemu občinstvu, nazna-
 niti, da prevzamem in izvršujem točno
 naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makerone,
delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Pošiljate v omotih po 5 K. oddajam
 po pošti, one od 30 K. naprej pa po že-
 leznici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur,
 posebno p. n. gg. kramarjem, družinam in
 onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali
 žele o raznih prilikah nabaviti si specializirane,
 katere se na deželi ne dobi, ali pa le
 zelo drago, n. pr. **morake ribe in rake,**
sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razpošiljati
dobro blago in po nizki ceni.

Cenike dopolnjem radovaljno in brezplačno.
 Za p. n. gg. trgovce imam poseben
 cenik in zamorem dati blago po tako
 nizkih kupih, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka
 posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem
Ernest Pegau
 TRST
 (cl.) v ulici S. Francesco št. 6.

„Oziris“, je odvrnila, „je pozval zno-
vič božanstveno svojo soprogo v palačo
na solnce in odslej sta živila skupaj v
ljubezni in slogi, podpirajoča se vzajemno“.
„O takó!“ je dejal, dvignivši k ustom
roko, ki je ovijala njegov vrat, „v ljubezni
hočem tudi jaz živeti“.

In glava mu je omahnila počasi na
njena kolena.

„Pojdeš nasproti kralju“, je šepetala,
božajoča z drugo roko njegove lase, „pojdeš
ter ga poiščeš, da mu boš služil in z mečem
si pridobil najbogatejše darove; torej za-
pomni si to: najhrabrejši vitez Onega, ki
prihaja, bo moj junak“.

On se je dvignil, jo objel z rokami
ter strastno poljubil.

„O krasotica moja!“ je dejal, „ako
ima ta kralj razdajati krone, pa mora jedna
izmed njih biti moja. Prinesem ti jo in jo
položim tu na mesto, katero so naznačila
moja usta. Kraljica bodeš, moja kraljica, naj-
lepša med vsemi.“

„In poveš mi vse“, je vprašala, polju-
bivši ga vzajemno, „in mi dovoliš, da ti
pomagam?“

Te besede se ohladile njegovo vnemo.
„Ali ti ni dovolj, da te ljubim?“ reče
on, opravičevaje se.

„Prava ljubezen znači isto, kar po-
polna vera“.

Zmuznila se mu je iz rok in sklonivši
se nad velblodom, se je dotaknila znovič
odurnega njegovega gobca s svojimi ustmi.

„O ti najplemenitejša med živalimi“,
je dejala, „najplemenitejša, ker v svoji lju-
bezni ne ves, kaj je sum“.

Razžaljena po takšnem upor, jezna,
da je vse njeno zapeljevanje bilo zaman,
je pograbila gube svoje križaste obleke ter
izginila pod šotor.

V.

V Betabari.

Tretjega dne so se naši popotniki vsta-
vili nad rečico Džabbok, da se okrepčajo.

Bilo je tam sto, nemara celo več ljudi,
večinoma iz Pereje, ki so ob enem s svojimi
živalimi počivali.

Komaj je imel Baltazar čas, stopiti s
„hude“, kar se približa jeden izmed njih k
njemu in zroč z občudovanjem velbloda, reče:

„Kakšna plemenita žival! Prihajam
iznad Jordana, kjer sem videl na tisoče
ljudij iz raznih strani sveta: mnogi izmed
njih so dospeli na velblodih, toda temu tvo-
jemu ni bil noben enak“.

Ta pohvala je ugajala Egipčanu in pri-
jazno zahvalivši ga za njo, je iskal pro-
stora, kjer bi se vsedel k počitku. Toda Ben-
Hura je zanimala pred vsem opomba o
onih tolpah nad obrežjem Jordana, torej je
vprašal:

„V katerem mestu ob reki se nahajajo
ti ljudje?“

„V Betabari“, se je glasil odgovor.

„Ta kraj je le malo obiskovan“, de
Juda, „in kaj vabi sedaj popotnike tje?“

„Vidim“, reče tujec, „da prihajaš iz
daljnih krajev, da še nisi slišal o dobri
novici“.

„O kaki novici?“

„Dospel je iz puščave močno svet člo-
vek, ki napoveduje reči, katere spravljajo v
začudenje vse one, ki ga slišijo. Imenuje se
Janez iz Nazareta ter pravi, „da je oznano-
valec Odrešenika“.

Celo Iras je pozorno lovila vsako tuj-
čevo besedo.

Ta pa nadaljuje:

„O njem pripovedujejo, da je preživel
vse svoje življenje v votlini, nekoliko nižje
od En-Gadi, kjer je molil in živel še bolj
trezno nego Esenci“.

„Ali si ti s tovarisi šel, ga po-
slušat?“

„Mnogi zmed njih gredo še le sedaj k
obrežju Jordana, drugi pa se vračajo od
ondot“.

„Kaj napoveduje oni poslanec?“

„Razglša povsem novi nauk in ime-
nuje ga krst in pokora. Bili se takšni, ki so
ga vprašali, ali je on Kristus, drugi, ali je
Elija, toda on odgovarja vsem te-le besede:
„Jaz sem glas vpijočega v puščavi. Priprav-
ljajte pot Gospodovo!“

Baltazar se približa h govorečima.

„Vrli človek“, reče in glas se mu je
od ganutja tresel, „izvoli nam povedati, ali
najdemo moža tam, kjer si ga pustil?“

„Dà, on je še vedno v Betabari“.

„Kdo more biti oni Nazareneec“ reče
Ben-Hur k Iras, „kdo, ako ne poslanec na-
šega kralja?“

V tako kratkem času so je on privadil,
obračati se v zadevi onega tajnostnega bitja
več v hčerki, nego k staremu njenemu očetu.

Zaslišane novice so vbile mladensko
vnemo v Baltazarjevo srce.

„Hitimo!“ je zaklical, „ne čutim več
vtrujenosti“.

Zares so kmalu odrinili. Potoma so se
le malo razgovarjali med seboj. Prenočevali
so v Rabbath-Gileadu.

„Jutri moramo zgodaj vstati, Hurov
sin“, reče Egipčan, predno so se razšli k
počitku. „Odrešenik vtegne priti, nas pa ne
bode tam“.

„Kralj mora biti že blizu, ker se je že
pojavi njegov poslanec“, pošepeta Iras mla-
deniču na uho.

„Jutri pozvemo vse, ter ga nemara
celo vidimo“, odvrne Juda, poljubivši jej roko.

Naslednjega dne, komaj je svit raz-
svetlil nebo, so popotniki, prišedši iz jarkov
Džilead, stali na odprti ravnini, ki se je
razprostirala poleg vzhodnega obrežja svete
reke.

Uprav pred seboj so imeli mejo stare
pokrajine palm, Jerihe, za njo se je videla
hrbovita Judeja.

Srce Ben-Hura je močno udarilo. Do
naznačenega mesta ni bilo več daleč.

„Raduj se, spoštljivi starec“, reče,
kmalu dospemo k cilju“.

Na dano znamenje je Egipčec pognal
velbloda.

V kratkem so zagledali razpet šotore
ter vožne živali, počivajoče poleg nj a, potem
reko in neštevilno množico ljudstva, ki je
zavzela oba njena bregova. Toda ko so se
približali, je v gnječi nastalo veliko gibanje:
— ljudje so se jeli razhajati.

Prišli so prepozno. Nauk je bil oči-
vidno že končan.

„Obstojmo tukaj“, reče Ben-Hur Bal-
tazarju, ki je vil obupno roke. „Nazareneec
pojde nemara tu mimo“.

Toda reka je tekla dalje, a preroka ni
bilo videti.

Naši popotniki so žalostni mislili, da
ves njih je trud bil zaman.

Med tem se je od strani Jordana pri-
kazal človek, ki je takoj na se obrnil nji-
hovo pozornost.

Toda njegova unajnost ni bila takšna,
da bi mogla koga vabiti k sebi.

Okrog shujšanega, ogorelega lica so
se mu vile do pasu kite črnih las; koža mu
je bila suha kakor pergament, oči so se mu
čudno, vročinsko bliščale. Kratek predpasnik
iz velblodove dlake, pas iz surove kože,
to je bila vsa njegova obleka.

Opiral se je ob grčasto palico ter zri-
bistro okrog sebe, kakor bi iskal koga med
množico.

Zala Egipčanka je z začudenjem, dà,
skoro z gnusom zrla na tega sina puščave.

„Torej to je poslanec tako mogočnega
kralja?“ je vprašala Judo.

„To je Nazareneec“, odvrne, ne dvig-
nivši oči, da bi jo pogledal.

Čutil se je močno prevarjenega. Poznal
je puščavnike iz El-Džedi; poznal njihovo
malomarnost na vsa mamila in odnošaje
sveta; malomarnost tako veliko, kakor da
ne bi pripadali več človeškemu rodu; poznal
je njih mrtvičenje in slišal je tudi, da se je
Nazareneec imenoval „glas vpijočega v pu-
ščavi“, a vendar je sanjarenje o bodočem
kralju in o njegovi velikosti tako razvnelo
njegovo domisljijo, da ni mogel niti verjeti,
da bi poslanec takega vladarja ne imel na
sebi nekaj od veličanstva svojega Gospoda.

Sedaj ko je zrl to v svoji zanemarje-
nosti skoro divje bitje, so mu stopili pred
oči številni dvorniki v toplicah in predvežah
palač cesarjev. Ta primera je gotovo bila
brez koristi za božjanstvenega glasnika.

V tem svojem strmenju in osramotenju
je ponovil nekolikokrat:

„To je Nazareneec!“

Zdelo se mu je, ko bi dvignil svoje
oči na Iras, da bi srečal prezirljivi njeni
pogled.

Povsem drugačni pa so bili občutki
Baltazarjevi. On ni pričakoval kralja.

Videl je Odrešenika kot Deteta v jaslih,
videl njegovo uboštvó; krone zanj si ni
zelel, niti se je nadejal. Torej je sedaj, zroč
na tega Njegovega glasnika, prekrižal roke
na prsih ter molil z živo vero, proseč, da
bi njegove oči, ki so zatemnele od starosti,
mogla čimpreje zagledati Boga-človeka.

In ko so takšni različni vtisi pretresa-
vali srca naših popotnikov, je neki mož, ki
je sedel nad reko, vstal ter se jel bližati njim.

Zagledavši ga, je Nazareneec, vstal in
stegnivši roko, ga pokazal tolpi.

Oči vseh se obrnejo na to stran.

Baltazar in Ben-Hur sta tudi gledala.

On se je bližal s počasnimi koraki. Bil
je nežne in gibčne postave, njegovo gibanje
je bilo mirno, kakor navadno pri ljudeh,
udanih premišljevanju važnih rečij.

Opravljen je bil v spodnjo obleko z
rokavi, segajočo mu do pod kolen in vrhno
obleko, imenovano „tolith“. Razun višnjev-
kastega roba je bila vsa obleka iz belega
platna, pokrita s cestnim prahom.

Ta postava je bila nenavadno zala;
nadmehljaska, neizrekljivo mična je bila
njena rast.

Dolgi, zlato se lesketajoči lasje so se
vsipavali okrog visokega čela s temnimi
obrvmi, oči je imel velike, plave, polne an-
gelske miline.

Nežni obris ust in nosa je kazal po-
prej tip grški, nego židovski; svilnata brada,
lahno se zvijajoča, mu je segala do prs.

In ni ga bilo vojaka, ki bi se ne bil
prijazno nasmehnil pri pogledu na to po-
stavo; ni je bilo ženske, ki bi, zagledavš
Jo, ne čutila v sebi takoj neomejenega za-

upanja k Njej; ni ga bilo otroka, ki bi ne bil stegnil k Njej nedolžnih svojih rok; ni ga bilo človeka, čegar prsi bi se pri pogledu na Njo ne bile napolnile z nekako nepoznano srečo.

Iz Njenega lica je odseval razum in velika ljubezen do tega sveta ter velika žalost nad njim.

V pogledu je bilo videti bolešt duše, primorane zreti na propad ljudij; bil je v njem nadzemeljski mir in nenavadna moč duha, ki potrpežljivo prenaša jarem življenja in namesto preklinjati, jih še blagoslavlja.

Polagoma se je približal k našima znančema.

Ben-Hur, na dragocenem konju, s kopjem v roki, bi moral najpoprej obrniti na se Njegovo pozornost; a vendar pogled teh sladkih oči ni obstal na njem, niti na zali Iras — pač pa je bil vprt v starega nadležnega Baltazarja.

Nastala je slavnostna tišina.

Nazareneec je stegnil roko proti temu, ki je prihajal ter zaklical:

„Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!“

Te besede so bile čudne in jih ni razumel.

Na Baltazarja so one napravile velik vtis.

Prišel je semkaj, da bi še enkrat videl Odrašenika. Pred več leti ga je videl kot Otroka in njegova vera, ki mu je pridobila ta redki privilegij, je še doslej bila živa v njegovem srcu. On sam jedini je sredi te tolpe ljudij takoj spoznal Sina božjega.

Bila je to nagrada za sveto življenje, ki je bilo v onem času tako redko.

Evo, stal je pred njim On, o katerem je sanjal že toliko let, spreoblečen v Telo, in zadoščevalo mu je videti Ga, da Ga je spoznal. In kakor v potrjilo starcu, da je to obojčljivi Mesija, se oglasi v tem hipu glas Nazarenca:

„Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.“

Baltazar se zgrudi na kolena. Njemu so bile jasne te besede.

Nazareneec nadaljuje:

„To je oni, o katerem sem dejal, da gre za mehoj. Mož, ki me je prehitel, ker je bil poprej, nego jaz. In jaz ga nisem poznal; toda da bi ga spoznal Izrael, radi tega sem prišel krstit z vodo. In jaz ga nisem poznal, toda ta ki me je poslal krstit z vodo, mi je dejal: Oni, nad katerim zagledaš priti Duha ter ostati nad njim, ta je, ki krščuje s svetim Duhom. In jaz sem videl ter pričam... (tu je umolknil in kazaje neprestano na bližajočega se moža, kakor bi hotel dati večjo moč svojim besedam, dvignil glas ter končal): pričam, da je to Sin Božji!“

„To je On! To je On!“ je zaklical Baltazar ter omedlel.

Ben-Hur je med tem pozorno ogledoval bližajočo se jim Postavo, toda ogledaval jo je z občutki, ki so se močno razlikovali od občutkov Egipčana.

Milina tega lica, nežnost in pokorščina sevajoči z njega, se povsem niso strinjale z mislijo o monarhičnem bagru, o vojskah in pobojih.

Da, brezdvomno ima prav Baltazar. To je Odrašenik, o kakoršnem je sanjal on, ne pa vladar, katerega je pričakoval Simonides. Resnica, ta mož ni prišel, da bi znova postavil prestol Salomonov — on nima v sebi nravi zemeljskega osvojevalca. More biti kralj — toda samo nad dušami.

Tako je mislil Ben-Hur, toda čim bolj se jim je ta Postava bližala, tem več spominov se je vzbujalo v njegovi duši:

„To lice sem že enkrat videl,“ je dejal sam sebi. „Toda kje in kdaj?“

Gotov je bil, da je ta pogled poln usmiljenja, počival na njem s takšno milino, nego sedaj na Baltazarju. In iz početka nerazločno, potem pa čimdalje jasnejše mu je stopilo pred oči srečanje pri vodnjaku v Nazaretu, ko so ga rimske straže gnale na galejo.

Te roke so se stegnile proti njemu s pomočjo ob času, ko je že upadal od utrujenosti in bilo je to uprav isto lice, katero je doslej nosil v svojem hvaležnem spominu.

Zaglobljen v te spomine in premišljevanje, ni čul besed preroka; zdramile so ga samo poslednje besede, tako mogočne, da še dandanes odmevajo po vsem svetu:

„To je Sin božji!“

Juda je skočil s konja, da bi skazal čast svojemu dobrotniku, toda upav v tem hipu mu doleti na ušesa obupen krič Iras.

„Pomagaj, Hurov sin, pomagaj!“ je klicala, „moj oče umira!“

Ne obotavljajoč se, je priskočil na pomoč.

Vzel je kupico iz njenih rok ter stekel z njo po vode k reki.

Ko se je vrnil, tujega moža že več ni bilo tam.

Baltazar se je kmalu zdramil. Komaj je odprl oči, je zašepetal s slabim, še omedlelim glasom:

„Kje je On?“

„Kdo pa?“ vpraša ga heci.

Izraz nadzemeljske sreče razjasni starčevu lice.

„On, Odrašenik, Sin božji?“ odvrne spoštljivo.

„Ali ga tudi ti smatraš za takšnega?“ vpraša Iras Ben-Hura.

„V tem času se godé nerazumljive reči. Čakajmo dalje.“

Samo to jej je odgovoril.

Drugo jutro, ko so številne tolpe znova poslušale besede Nazarenca, je on sredi svoje pridige, sklonivši glavo, zaklical znova:

„Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!“

Zbrana množica je pogledala na to stran, kamor je kazal ter zagledala znova ono belo Postavo, kakor včeraj.

Sedaj, ogledujoč pozornejše to lice, je Ben-Hur zagledal na njem toliko ugleda in veličanstva, da se mu je misel o poslanstvu tega moža pokazala v povsem novi luči.

„Mar Odrašenik ne more biti ob enem tudi kralj?“ je dejal sam sebi.

In prašal je jednega izmed navzočih:

„Kdo pa je ta človek, ki ga nam kaže prerok?“

„To je sin tesarja iz Nazareta.“

Tako se je glasil odgovor, katerega je spremljal prezirljiv smeh.

(Konec sedme knjige.)

OSMA KNJIGA.

I.

Gostje v Hurovi hiši.

„Eštera! Eštera! Zaukaži, prinesi mi kozarec vode.“

„Ali bi ne bilo bolje, oče, napiti se vina?“

Ta razgovor se je vršil na strehi stare Hurove palače v Jeruzalemu.

Izza ograje na strani dvorišča je pozvala Eštera tam stoječega sluzabnika. Toda

uprav v tem hipu je vstopil drugi in globoko se poklonivši izročil Simonidesu pismo, dobro zapečaten in zavito v platno.

A treba je dodati, da se je godilo jeden in dvajseti dan marca, še ne popolnoma čez tri leta, odkar se je Kristus prikazal v Betabari.

Med tem časom je Malluh, ravnaoč se po povelju Ben-Hura, ki ni mogel dalje prenašati pogleda na opustošeno hišo svojih očetov, kupil jo od Poncija Pilata. Sedaj je to poslopje, prenovljeno in ozalšano, s svojim bogastvom in okrasjem pričalo o izbornem vkusu mladega lastnika.

Juda ga vendar ni prevzel javno v svojo last, niti se doslej ni imenoval z rojstnim svojim imenom. Čakal je za to ugodnega trenutka.

Med tem pa je delal priprave v Galileji, pozorno zasledujoč vsaki korak Nazarenca, katerega ni mogel zmerom razumeti. Čudeži, na katere je zrl z lastnimi očmi, so ga držali v negotovosti, kar se tiče poslanstva tajnostnega sina tesarjevega.

Enkrat je videl v njem Odrašenika, pa znova kralja.

A med temi opravki in premišljevanjem je tedaj pa tedaj obiskal Sveto mesto ter se nastanil v stari hiši, toda zmerom le kakor gost.

Ti obiski so bili zanj nekaj več, nego oddih po delu.

Baltazar in Iras sta prebivala v palači Hurov in mladenič je kakor nekdanj — nemara še bolj — podlegel mičnosti poslednje. Razgovori z očetom, v katerih je modrijan z veliko vnemo branil božanstveno naravo Nazarenca, po so podžigali v Judi duha in vero.

Pred nekoliko dnevi sta dospela semkaj tudi Simonides in Eštera.

Za pohabljenca je bilo kaj težavno potovanje; izvršil je isto v košu, obešenem med dva velbloda, ki pa nista vsikdar korakala enakomerno. Toda sedaj, ko se je že nahajal v rojstnem mestu, je pri pogledu nanj pozabil na utrujenost. Ni mogel se ga dovolj nagledati.

Zanj je bilo tu ozračje bolj prozorno, nego na vsem božjem svetu; solnce mu je jasneje svetilo in vse mu je bilo milo, vse znano.

Spomini so mu z vso močjo oživali. Zročemu na hčerko, se mu je zdelo, da vidi tam drugo Eštero, ljubljenko svojih mladih let, zvesto soprogo, ki mu je postala čimdalje dražja v teku let.

Vsekako pa ni pozabil trgovine.

Glasnik mu je vsaki dan prinašal obširna poročila od Sanballata, ki ga je nadomeščal v Antijohiji, in drugi glasnik je vsaki dan nesel Sanballatu povelja in napoltljaje starega trgovca; napoltljaje, tako točne, da niso potrebovali lastne delavnosti izvrševalceve. V njih se je bilo namreč odpravilo vse, izvzemši slučaje, katere Vsemogočni prikrije tudi najbolj bistroumnim ljudem.

Solčna svetloba je uprav osvetljevala Eštero. Še zmerom je bila drobne rasti, mična, s pravičnimi črtami na belem licu. Njena lepota pa je tičala glavno v sladkem izrazu lica, s katerega odseva razum in občutljivo, ljubeče srce.

Pogledala je pismo, katero je prinesel sluzabnik, in šinila jej je živa rudečica v obraz.

Pečat je bil Ben-Hurov.

Simonides je tudi za trenutek ogledoval pečat, na to pa ga je zlomil ter izvlekel iz ovitka zavoj pergamenta in ga podal Esteri.

(Dalje pride.)